

F2

XP – Extrem Programming översikt

EDA260

Programvaruutveckling i grupp – Projekt

Boris Magnusson, Görel Hedin

Datavetenskap, LTH

Vad är XP?

- En metod för hur man utvecklar programvara
 - i grupp
 - i nära samspel med kunden och användare
 - med täta releaser
 - med hög kodkvalitet
 - som skall kunna förändras och leva under lång tid

XP – en agil metod

agile – lätttrörlig, vig

“The agile manifesto”:

viktigt	ännu viktigare
arbetsprocesser och verktyg	individer och interaktion
dokumentation	fungerande programvara
kontrakt med kunden	samarbete med kunden
följa en plan	kunna hantera ändringar i planen

Varifrån kommer XP?

- Smalltalk-traditionen: 1972, 1980, ...
 - dynamiskt OO språk och integrerad programmeringsmiljö
 - “everything is an object”
 - programmeringsstil: explorativ, prototypande, ...
 - Det är en del av problemet att förstå problemet.
- Kent Beck & Ward Cunningham – pionjärer inom OO design
 - CRC-cards 1989
(Class, Responsibility, Collaboration)
 - Patterns 1987
 - XP 1996, 2001

XP:s Deltekniker (Practices)

1. Planering Planeringsspelet Regelbundna releaser Hållbart tempo Kund i teamet	2. Utveckling Test-driven utveckling (TDD) Parprogrammering Kollektivt ägande Kontinuerlig integration
3. Kodning och Design Enkel design Refaktorisering Kodningsstandard Gemensam vokabulär	4. Dessutom Gemensamt utvecklingsrum Nollte iterationen Spikes

1. Planering i XP

- Börja med en enkel plan
- Planera om efter hand

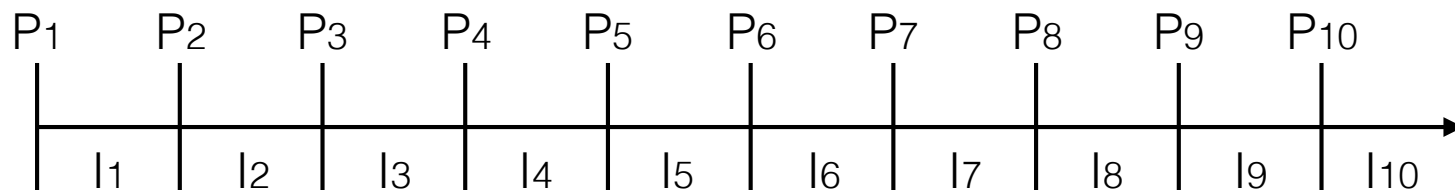
Jfr köra bil till Italien ...

- Få med det användarna prioriterar högst tidigt

Planeringsspelet

(The Planning Game)

- Vad skall vi utveckla?
- Hur lång tid tar det?
 - Vem bestämmer vad?
- Kunder och utvecklare möts regelbundet för ett *planeringsspel* – för att planera nästa iteration

- Exempelvis kan varje iteration vara 2 veckor

Planeringsspelet

Kunder

- 1) Skriver "user stories" (enkla användningsfall)
- 3) Prioriterar stories

Utvecklare

- 2) Estimerar "tid" för varje story

- Relativ estimering – Hur svår är denna "story" jämfört med andra?
- Hur mycket hann vi sist? – Så mycket hinner vi nog nästa iteration också.

Yesterday's weather

- Prioritering – vad är viktigast just nu?

“User stories”

(användarberättelser)

När telefonen ringer
skall namnet på den
som ringer visas på
displayen - om
namnet är inlagt i
telefonboken.

- Enkel, informell. *“Stories are promises for conversation”*
- Lagom stor – man bör hinna med flera stories varje iteration

Lab 1: Extreme Hour

- Ett rollspel som illustrerar planeringsspelet
 - en “produkt” tas fram på en timma
 - vi ritar i stället för att implementera på riktigt

Regelbundna releaser

Release Regularly / Small releases

- **Vad innebär det?**

- Releaser till kund skall göras ofta, och med små inkrement.
- Den första releasen begränsas i storlek så mycket som möjligt så att normalfallet är att vi har en releasad produkt som vi förbättrar.

- **När?**

- Typiskt efter varje iteration
- Ibland kontinuerligt (kunden har alltid möjlighet att ladda ner senaste integrerade versionen)

- **Varför?**

- Kunden kan tidigt börja använda nya funktioner
- Programmerarna får snabb feedback
- Nya krav kan påverka vidareutvecklingen
- Lätt att göra omprioriteringar

Kund i teamet

Add a Customer to the Team / On-Site Customer

- **Vad innebär det?**

- En “kund” (eller representant för kundens intressen) finns på plats i projektet

- **Varför?**

- Utvecklarna får omedelbar tillgång till en presumtiv användare
- Stories behöver inte utarbetas så detaljerat – detaljer kan besvaras direkt
- Muntlig kommunikation är MYCKET snabbare än skriftlig
- Det blir en låg tröskel för att överhuvudtaget fråga

Gemensam vokabulär

Common vocabulary / System Metaphor

En enkel beskrivning av hur systemet fungerar och som kan förstås av både kunder och utvecklare

- Ofta i form av en metafor, t.ex.
 - skrivbordsmetaforen för grafiska gränssnitt
 - löpandebandmetafor för lönehanteringssystem
- **Varför?**
 - Kunder och utvecklare kan lättare diskutera
 - Förenklar namngivning i programmet

2. Utveckling i XP

- **Hög kvalité**
 - identifiera fel så tidigt som möjligt
- **Snabb feedback till:**
 - utvecklarna
 - andra i teamet
 - användarna/kunden

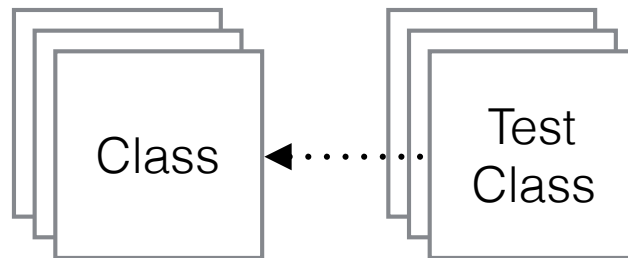
Testning

Testning är centralt i XP

- **Enhetstester** (unit tests) för varje klass/modul
 - Ett testfall skrivs innan motsvarande kod (Test-Driven Development)
 - Testfallen automatiseras (regressionstest)
(vi kan enkelt köra om alla testfall efter en ändring)
- **Acceptanstester** för varje story
 - Även acceptanstestfallen automatiseras

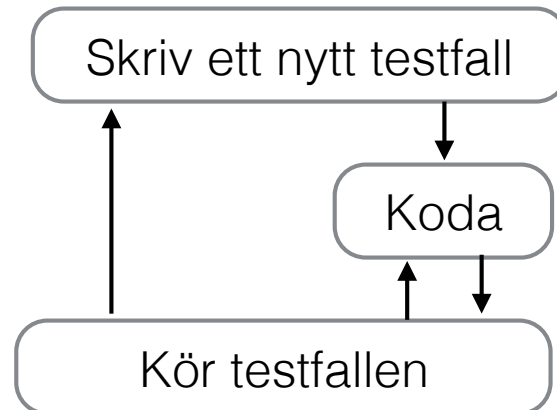
Enhetstester

- Skrivs av programmeraren
 - måste fungera till 100% innan man får integrera
- Ackumulerar förtroende för koden
 - gör att man vågar ändra i koden

Test-Driven Development

- **Testfallet skrivs innan koden!**
 - Fungerar som specifikationer – vad skall koden göra?
 - Skrivs i mycket små iterationer: *testa...koda...testa...koda...*
 - Körs automatiserat – alla testfall körs efter en ändring (så ser man att man inte förstört något som fungerade tidigare)

- När testprogrammen fungerar är man färdig!

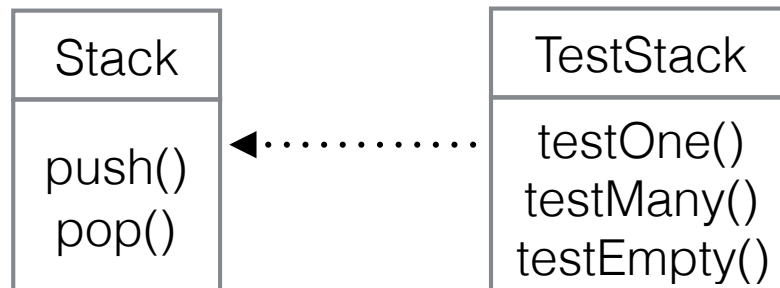
xUnit

Enkelt ramverk och interaktivt verktyg för att automatisera testning

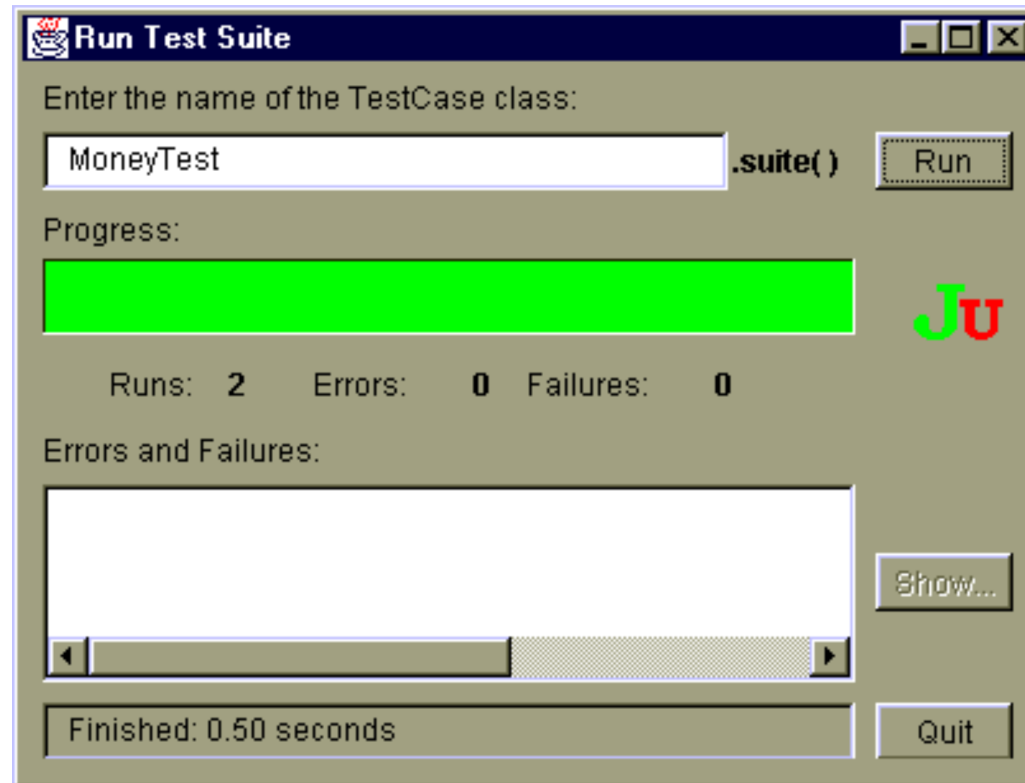
- **Finns för flera språk**
 - jUnit – för Java
 - sUnit – för Smalltalk
 - cppUnit – för C++
- **Grundidé:**
 - Testfall kan läggas till mycket enkelt i koden
 - Verktöget kan köra alla testfall
 - Verktöget kan visa vilka tester som inte fungerar

Testfall

- För varje klass A - gör en test-klass TestA
- För varje testfall, gör en metod i TestA som anropar metoder i A och testat resultatet

jUnit användargränssnitt

- *Keep the bar green*

Erfarenheter av TDD

jämfört med att skriva testerna efter kodningen

- Utvecklarna gillar det
 - känner sig säkrare på att man implementerat rätt
 - vet när de är färdiga
- Resulterar i mycket bättre design av klasserna
- Mycket lättare att skriva testprogrammen först
 - (än att försöka skriva dem efteråt)
- Kräver erfarenhet för att hitta lagom nivå
 - Vad skall man testa? Hur detaljerat?
- Det tar längre tid att skriva testerna än produktionskoden
 - Test-koden cirka 25-50% av produktionskoden.
 - Ibland ännu mer.

Acceptanstester

- Kunden tänker ut testfall för stories:
 - “Vad skulle övertyga mig om att denna story är implementerad?”
 - Programmerare hjälper kunden att implementera testfallen
- Testfallen mäter hur projektet framskrider

3. Kodning och Design i XP

- Komma igång så fort som möjligt !
- Skapa ett skal "Nollte iteration"
 - något att integrera mot.

Enkel Design

Code and Design Simply / Simple Design

- **Vad innebär det?**
 - Ren tydlig kod, goda namn
 - Ingen duplicerad kod
 - Ingen onödig komplexitet (all komplexitet skall vara motiverad av dagens behov – testfallen)
 - Enkel design innebär att programmet är lätt att förstå och ändra
- **Ibland kräver det mer jobb att få det enkelt!**

Enkel design växer fram

- Designen växer fram för att passa de testfall som finns idag
 - I motsats till “Big upfront design”
(när man designar för morgondagens behov)
- **Varför?**
 - Vi vet inte om en “big upfront design” verkligen kommer att passa förrän vi har implementerat kraven
 - Vi vet inte om en “big upfront design” verkligen kommer att behövas – kanske alla delar av designen inte kommer att utnyttjas, kanske ändrar projektet riktning
 - Vi är inte rädda för att ändra kod och design när vi behöver det
- En komplicerad design blir bättre om man gör den i många små steg, med feedback från testfallen i varje steg.

Slogans om Enkel Design

- “Do the simplest thing that could possibly work”
- “Avoid Big Upfront Design”
- “Don’t design on speculation”

Obs! Detta betyder inte att man kan nöja sig med att göra ~~enklast möjliga~~ ändring.

Efter att vi har gjort en ändring måste vi ta ett steg tillbaka och kontrollera att vår design fortfarande är enkel, dvs, har god struktur, bra namn, ingen duplicerad kod, etc. Har den inte det **måste vi refaktorisera**.

Refaktorisering

(Refactoring)

Omstrukturering av koden utan att ändra beteendet

- Exempel:
 - Rename Method (byt namn på en metod – och alla anrop till den)
 - Extract Method (bryt ut ett stycke kod till en egen metod)
 - Move Method (flytta en metod från en klass till en annan)
- **Varför**
 - Åstadkomma och upprätthålla Enkel Design
- **Hur?**
 - med verktyg (Eclipse, Smalltalk refactoring browser, ...)
 - för hand (jobbigt)

När gör man refaktorisering?

- **För att förstå koden bättre**
 - när man läser den inför att göra en ändring
- **För att lättare kunna införa en ändring**
- **När koden börjat “lukta illa”**
 - och man inte längre har Enkel Design
- *Hela tiden, i små steg*
 - omfattande refaktorisering har man sällan tid med

“Bad smells in code”

- Duplicated code
- Long method
- Large class
- Long parameter list
- Speculative generality
- ...

Parprogrammering

(Pair Programming)

- Två personer vid en maskin!
 - Driver & Partner. Växlar ofta.
- Paren kan växla flera gånger per dag
- Parprogrammering innebär automatisk kodgranskning

Rapporterade erfarenheter

Parprogrammering:

- Man arbetar mer fokuserat (lägger inte tid på sidospår...)
- Man arbetar mer effektivt (inget paus-surfande...)
- Man blir trött!
- Högre kodkvalitet (bättre detalj-design)
- Man håller sig lättare till disciplinen (TDD, refaktorisering, ...)
- Man lär sig mycket av sin partner (design, verktyg, ...)
- Lättare att fasa in nya utvecklare
- Man blir inte avbruten av andra
- Många är negativa innan de provat, därefter positivt överraskade

Gör 2 personer 1 persons jobb?

- *Inte enligt XP-förespråkare som säger:*
 - Utvecklare med vana vid parprogrammering kan programmera dubbelt så snabbt i par som när de programmerar själva
 - Koden blir av mycket högre kvalitet
 - Vinster på
 - färre sena fel,
 - mindre omdesign, ...

Kollektivt Ägande

(Collective Ownership)

- **Vad innebär det?**
 - Koden “ägs” gemensamt av alla i gruppen
 - Alla i gruppen får ändra i all kod
- **Varför är det bra?**
 - Man slipper “beställa” ändringar som andra får göra
 - man gör dem helt enkelt själv
- **Kodningsstandard**
 - Hur koden formateras
 - Hur man namnger klasser, metoder, variabler, ...

Kontinuerlig Integration

(Continuous Integration)

- När skall man integrera sina ändringar med huvudversionen?
 - Så snart ett nytt testfall fungerar!
 - Flera gånger varje dag!
 - Kräver smidiga konfigurationshanterings-verktyg

Gemensamt utvecklingsrum

(Bullpen / Open Workplace)

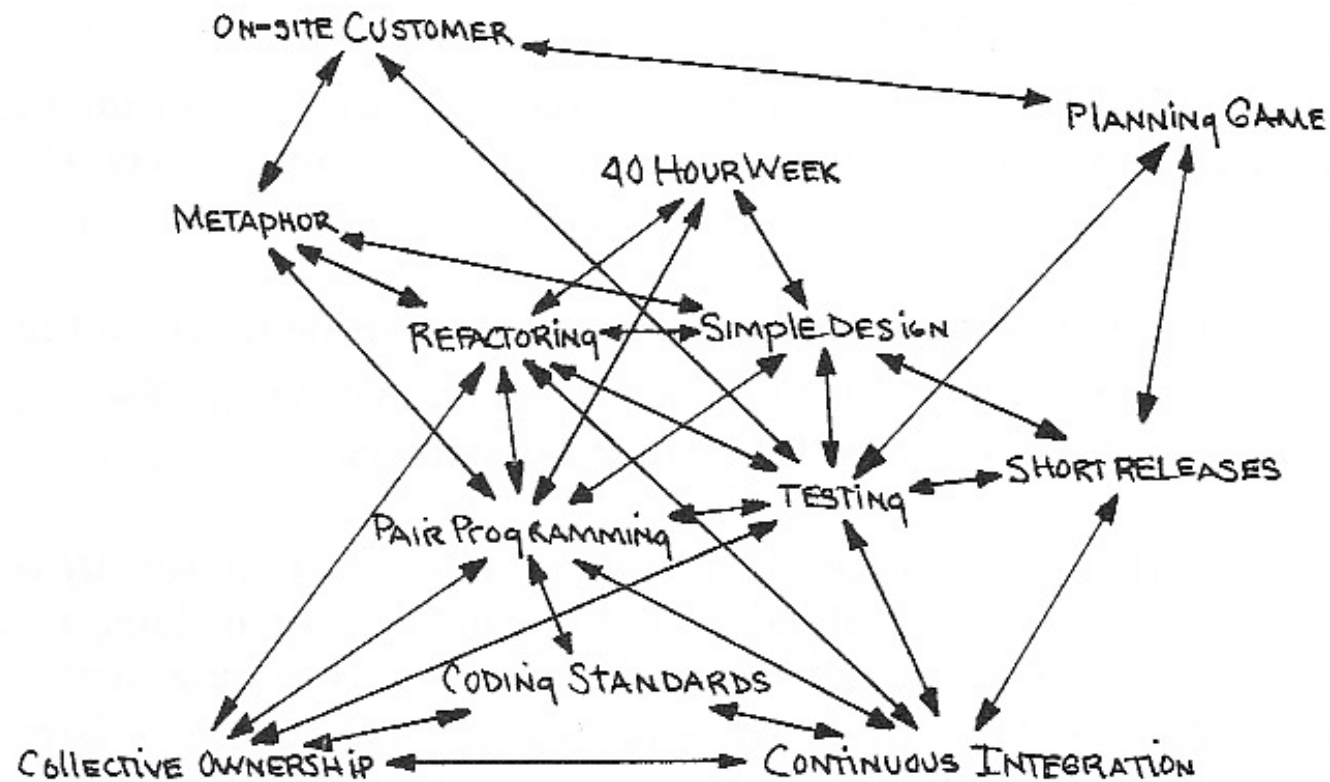
- **Hur**
 - Alla som utvecklar kod sitter i samma rum.
 - Maskinerna är placerade så att man lätt kan prata med andra.
- **Varför**
 - XP bygger på muntlig kommunikation

Hållbart Tempo

Sustainable Pace / 40-timmarsvecka

- Regeln i XP
 - Arbeta högst 40 timmar i veckan närhelst detta är möjligt.
 - Arbeta aldrig övertid två veckor i sträck
- **Varför?**
 - Trötta programmerare gör:
 - många misstag och
 - skriver dålig kod

Delteknikerna förstärker varandra

XP's “värden”

- **Kommunikation**
 - Alla kommunicerar med varandra, och ofta (Kund i Teamet, Parprogrammering, ...)
- **Enkelhet**
 - Enkla lösningar är bättre än komplicerade (Enkel Design, ...)
- **Feedback**
 - Alla får feedback: kunder, utvecklare, projektledare (TDD, Planeringsspelet, ...)
- **Mod**
 - Utvecklarna vågar ändra i koden för att förbättra koden eller tillgodose nya krav

Dokumentation?

XP fokuserar inte på detaljerad dokumentation

- **Enkel informell dokumentation**
 - Story-kort, diagram på whiteboard, enkla beskrivningar...
- **Koden är det viktigaste dokumentet**
 - Ren och tydlig kod ett måste
 - God namngivning på variabler, klasser, etc. ett måste så att koden blir läsbar
 - Acceptanstesterna fungerar som precis kravspecifikation
- **Kundbeställd dokumentation**
 - Mer noggrann dokumentation av design kan tas fram, ofta i efterhand, beställd av kunden, planerad som stories

Rapporterade erfarenheter från lyckade XP-projekt

- **Utvecklarna uppskattar...**
 - ... att arbeta fokuserat
 - ... att snabbt åstadkomma resultat som man får visa andra
- **Projektleddningen uppskattar...**
 - ... att lätt kunna följa projektet
 - ... att lätt kunna ändra riktning (omprioritera)
- **Kunderna uppskattar...**
 - ... att kontinuerligt se resultat
 - ... att kontinuerligt kunna komma med nya ideer

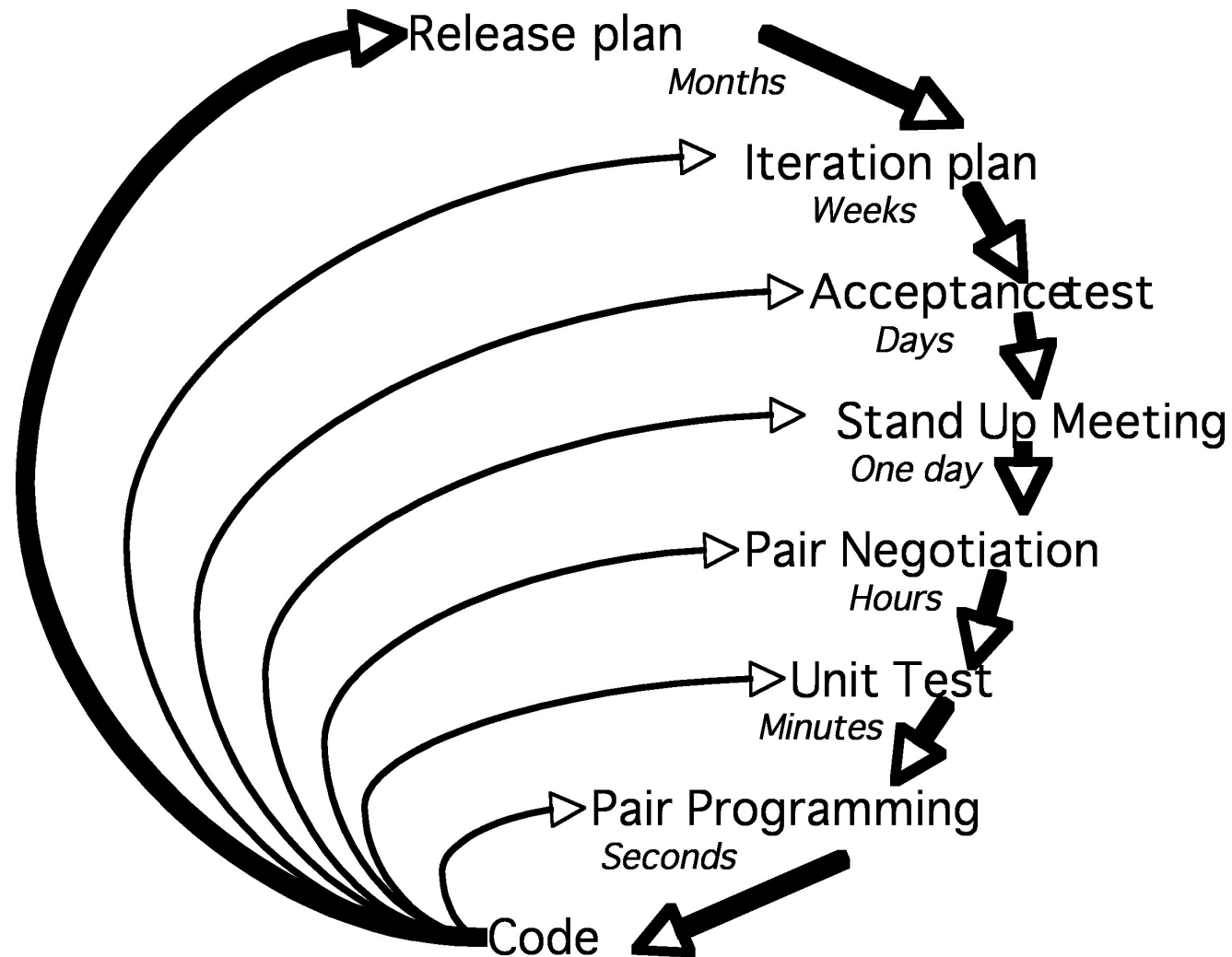
Hur stora projekt kan man använda XP för?

- Erfarenheter hittills
 - Full XP passar små projekt (4-20 utvecklare)
(Muntlig kommunikation och Kollektivt kodägande begränsar)
 - Planeringsspelet och Regelbundna Releaser passar även stora projekt (150-400 utvecklare)
- Hur kan man skala upp XP?
 - Stora projekt kan drivas som många små XP-projekt
 - Teamen behöver koordineras (kräver metoder som ligger utanför XP)

Varför kallas det “Extrem programmering”?

- Korta utvecklingscykler är bra:
 - I XP gör man dem extremt korta
- Testning är bra:
 - I XP testar man hela tiden
- Design är bra:
 - I XP designar man hela tiden
- Kodgranskning är bra:
 - I XP kodgranskar man hela tiden
- ...
- “Turn the knob up to 10”

Feedback i XP

XP:s Deltekniker (Practices)

1. Planering Planeringsspelet Regelbundna releaser Hållbart tempo Kund i teamet	2. Utveckling Test-driven utveckling (TDD) Parprogrammering Kollektivt ägande Kontinuerlig integration
3. Kodning och Design Enkel design Refaktorisering Kodningsstandard Gemensam vokabulär	4. Dessutom Gemensamt utvecklingsrum Nollte iterationen Spikes

Målet med XP

- Utveckla vad användaren vill ha
- Mycket hög kodkvalitet
- Kod som kan ändras i takt med förändrade krav

Det finns många metoder

- **Agila**
 - XP
 - FDD (Feature-Driven Development)
 - SCRUM (kan kombineras med XP)
 - CRYSTAL
 - ...
- **Traditionella** (dokumentfokuserade)
 - Vattenfall
 - Spiral
 - Iterativ
 - RUP (Rational Unified Process) (Agila RUP-varianter diskuteras)
 - ...

Lab 1 - Extreme Hour

- Förberedelser
 - Repetera F1 och F2
 - Läs artikeln av Kent Beck
 - chromatic: Läs Part 1 (Why XP?)
 - Ta med papper och penna
- Skriftligt labförhör. Underkänd => boka ny labtid
- Ej i tid (>15 min för sent) => boka ny labtid

Labadministratör är:

Ulf.Asklund@cs.lth.se, tel. 222 96 41

Nästa vecka:

F3: Konfigurationshantering

(Nästa veckas föreläsning, Ulf Asklund)

- Please note that:
 - the lecture will not cover all the literature
 - the lecture will cover more than the literature
 - part of the lecture is introduction to the Version systems-lab
- Read before the lecture:
 - Wayne A. Babich: Software Configuration Management - Coordination for Team Productivity, chapter 1.
 - R. Jeffries et.al.: Extreme Programming Installed, chapter 11, 15, 21
 - chromatic: p 18-20 (Refactor Mercilessly), p 32-36 (Collective Code Ownership, Integrate Continually), p 41-41 (Release Regularly)
- Read before Lab 2 Version systems:
 - See the course web-page for PM and Lab-instructions.